

Ne lichva, ale investice: Rusko může být oživeno „sovětským bankovníctvím“

 svpressa.ru/economy/article/400551

6. ledna 2024

Sami si nevšimneme, jak se stáváme rukojmími nápadů a zkušeností jiných lidí. Zároveň ignorování vlastních nápadů a vlastních zkušeností. Dnes se často začíná mluvit o suverenitě (pojem „technologická suverenita“ se dokonce objevuje v řadě oficiálních dokumentů), ale nevšimáme si, že naše vědomí má k suverenitě daleko. A suverenita vědomí začíná tím, že za prvé používáme naše vlastní pojmy a termíny; za druhé se opíráme především o vlastní zkušenosti (a v případě potřeby je můžeme doplnit zahraničními).

Již nějakou dobu se do našeho oběhu dostal pojem jako „bankovníctví“. Zřejmě derivát anglického „banking“ (bankovní činnost). Navíc „bankovníctví“ přichází ve dvou verzích: „ortodoxní“ a „islámské“. Tyto dva typy „bankovníctví“ byly vnímány buď jako alternativa, nebo jako doplněk stávajícího bankovního modelu. A tento model byl právem kritizován (a stále je kritizován). Pro svou lichvářskou povahu, kriminalitu, slabou roli v rozvoji reálného sektoru ekonomiky, zaměření na spekulace, přeměnu v kanál pro únik kapitálu ze země atd .

Přečtěte si také

[Caus belli? Tragédie v íránském Kermanu hrozí, že se stane novým „výstřelem v Sarajevu“](#) [Laviny vzájemné nenávisti, které se nashromáždily za desítky let, dokážou strhnout mnohé, a to nejen na Blízkém východě.](#)

O ortodoxním bankovníctví se začalo mluvit přesně před deseti lety. Představitelé aparátu Moskevského patriarchátu (MP) začali ve svých veřejných projevech častěji než obvykle připomínat, že Bible obsahuje

nejpřísnější zákazy lichvy. A vyzvali ruské banky, aby začaly vydávat bezúročné půjčky.

Zejména tehdejší předseda MP odboru pro vztahy mezi církví a společnostmi (CRSO) arcikněz **Vsevolod Chaplin** v listopadu 2014 na setkání se členy Klubu ruských podnikatelů navrhl vytvoření pravoslavného bankovního systému v Ruské federaci.

Poznamenal, že „pravoslavný projekt zejména zahrnuje přidělování finančních prostředků ne pro úroky, ale pro zisk budoucího podniku a odmítání podílet se na peněžních tocích z výroby tabákových a alkoholických výrobků, hazardních her, používání nelegální migrující práce a všechny ostatní věci.“ které nejsou schváleny křesťanským náboženstvím. Taková banka se nebude zapojovat do projektů se zvýšeným rizikem, vydávat úvěry ani se podílet na organizaci spekulativního obchodování na devizových a akciových trzích.

A úkolem investičního fondu vytvořeného pod takovou bankou bude financovat reálný sektor ekonomiky, nákup zařízení, technologií a výrobních prostor. "Nebude poskytovat finanční služby obyvatelstvu ani financovat výrobu tabákových výrobků a hazardní hry."

Nadšenci do myšlenky ortodoxního bankovníctví samozřejmě pochopili, že přechod bank od úročených k bezúročným půjčkám lze přirovnat k zázračné přeměně vlka v ovci. Doufali, že v bankovním světě, zaměřeném na maximalizaci zisků, bude alespoň pár „vlků“ připravených na tak nádhernou metamorfózu.

Deset let se ale podle očekávání neděly žádné zázraky. Ve smečce vlků se neobjevila ani jedna ovce. I ti nejčestnější a nejsvědomitější představitelé bankovního byznysu vysvětlovali svou neochotu proměnit se v ovce jednoduchým ruským příslovím: „Žít s vlky znamená výt jako

vlk. V roce 2020 se v médiích objevily zprávy, že ve Státní dumě byl připraven návrh zákona o pravoslavném bankovníctví a slyšení o něm měla začít. Ale žádná slyšení nikdy nezačala.

Takže myšlenka „ortodoxního bankovníctví“ zcela zhasla. Byl však nahrazen myšlenkou „islámského bankovníctví“ (IB). Někteří iniciátoři této myšlenky ujišťovali, že takový model bankovní činnosti již skutečně existuje a má své opodstatnění. Říká se, že islámské bankovníctví existovalo již ve středověku a procházelo určitými změnami.

A současný model islámského bankovníctví se objevil v 60. letech minulého století. Hovoříme o fondech vzájemné pomoci založených v Egyptě. Každý měsíc přispěli účastníci fondu určitou částkou do společného hrnce, který byl obratem převeden na jednoho z nich na pouť do Mekky, koupi domu, uspořádání svatby atd .

Před půl stoletím se SAE rozhodly založit Dubajskou islámskou banku, první profesionální banku fungující přísně podle kánonů šaría. Na konci minulého desetiletí dosáhl počet organizací, které získaly status „islámských bank“, 428 a hodnota jejich aktiv se odhadovala na 2 biliony dolarů.

Hlavním typem operací informační bezpečnosti je projektové financování. Nejedná se o úvěrovou činnost, ale o investiční činnost. Investuje se do projektů v různých odvětvích hospodářství. Účelem investování je dosažení zisku, který je rozdělen mezi účastníky penzijního fondu v poměru k jejich finanční účasti.

Mimochodem, PF není činností výhradně informační bezpečnosti. Projektové financování bylo a nadále je praktikováno v mnohem větším měřítku v západních zemích. O zkušenostech PF v USA a Evropě jsem psal již dávno ve své knize „Financování projektů: Světové zkušenosti

a vyhlídky Ruska“ (M.: Ankil, 2001). Takže na PF není nic „islámského“. Rovněž není vůbec nutné, aby se banky účastnily operací PF. Investorem a organizátorem investic může být kdokoli.

Kromě PF praktikuje islámské bankovníctví účast na kapitálu společností prostřednictvím nákupu akcií (musharaka) a přijímání dividend. „Halal peníze“ (tj. přípustné z hlediska šaría) jsou také často poskytovány na dlouhodobý finanční pronájem nemovitostí a vybavení (džára).

Rozdíly mezi bezpečností informací a běžnými finančními a obchodními transakcemi spočívají v tom, že v prvním případě existují zákazy nebo omezení týkající se určitých oblastí investování peněz. Takovými oblastmi jsou výroba vepřového masa, alkoholu a tabáku, hazardní hry a pornografie.

V některých případech i výroba zbraní a střeliva. A pár dalších drobností. Byly vyvinuty standardy, jejichž implementace dává bance nebo jiné organizaci status „investičního bankovníctví“.

Přečtěte si také

Korejský poloostrov by se letos mohl stát horkým místem

Dělostřelectvo Kim Čong-una děsilo jižany a Američany

Tyto „halal“ standardy jsou velmi podobné standardům ESG (Environmental, Social, and Corporate Governance). Pouze ty druhé jsou iniciovány a propagovány po celém světě „pány peněz“. A pod

kontrolou standardů ESG existují aktiva, která jsou o více než řád vyšší než aktiva regulovaná „halal standardy“.

Obecně neexistuje žádný zásadní rozdíl mezi informační bezpečností a stávajícím modelem západního bankovníctví. V obou případech je cílem získat maximální zisk. Pouze v běžné bankovní činnosti má zisk převážně podobu úroků z úvěrů a informační bezpečnosti - investiční výnosy (příjmy z realizace investičního projektu nebo dividendy z akcií). Informační bezpečnost jako převážně investiční podnikání je navíc riskantnější než běžné bankovníctví.

Na rozdíl od „ortodoxního bankovníctví“ se „islámské bankovníctví“ stalo zákonem. Slyšení o ní začala v roce 2022 a Duma ji přijala v červenci loňského roku. Začátkem srpna zákon podepsal prezident. Je pravda, že název dokumentu neobsahuje frázi „islámské bankovníctví“.

Он называется очень длинно и не очень понятно: «О проведении эксперимента по установлению специального регулирования в целях создания необходимых условий для осуществления деятельности по партнерскому финансированию в отдельных субъектах Российской Федерации и о внесении изменений в отдельные законодательные акты Российской Федерации». Нет словосочетания «исламский банкинг» и в тексте закона. Его решили замаскировать очень мудреными выражениями, а синонимом «исламского банкинга» сделали термин «партнерское финансирование».

Видимо, «народные избранники» поняли, что в православной России не очень логично и даже небезопасно начинать какие-то преобразования в сфере финансов и банковского дела под флагом ислама. Но «исламский» след в документе все равно просматривается.

Поскольку эксперимент по отработке «партнерского финансирования», согласно закону, должен проводиться в четырех самых «мусульманских» субъектах Российской Федерации: Татарстане, Чечне, Дагестане и Башкирии. Могли бы для приличия включить в этот список какую-нибудь область типа Рязанской или Тульской. Так что закон, как ни крути, ни верти, об «исламском банкинге».

Примечательно, что некоторые наши православные сограждане с энтузиазмом приняли закон об исламском банкинге. По той причине, что, мол «православный бандинг» ничем не отличается от «исламского банкинга». Наверное, они правы. В чем? В том, что «исламский бандинг» — такая же фикция, как и «православный бандинг».

Читайте также

Прозрение в Сенате США: зачем давать деньги Киеву, это же русский город Пентагон официально объявил, что отдает ВСУ последнее

По признанию некоторых ортодоксальных мусульман, есть лишь брэнд «исламского банкинга». «Исламский бандинг», выражаясь языком христиан, — «фарисейство». Т.е. желаемое выдается за действительное и подается как действительное.

Один из критиков практики ИБ — **Таки Усмани** (между прочим, не рядовой мусульманин, а муфтий). Он в свое время был председателем научного совета Организации бухгалтерского учета

и аудита исламских финансовых институтов, или AAOIFI (устанавливает стандарты для мировой индустрии исламского банкинга). Он многократно заявлял, что исламский банкинг полностью пренебрег своей «базовой философией». И, кстати, он признает, что до сих пор в мусульманском мире нет однозначного понимания того, что такое «исламский банкинг». Подробнее об этом читатель может узнать из вышедшей в 2023 году в России книги Таки Усмани «Исламские финансы».

Как мне представляется, принятый закон об исламском банкинге (его все так называют, даже чиновники, которым, казалось бы, следовало бы придерживаться официального названия) будет еще одной попыткой превратить волков банковского бизнеса в овечек мало кому понятного исламского банкинга. Эксперимент, согласно закону, стартовал 1 сентября 2023 года и продлится до 1 сентября 2025 года.

Первые сообщения с мест (четыре мусульманских субъектов РФ) свидетельствуют о том, что желающих поучаствовать в эксперименте почти нет. Не буду отвлекаться на подробности того, почему идет пробуксовка. Адресую к [обзору](#) под названием «Много шума. И ничего: почему в России забуксовал эксперимент по внедрению исламского банкинга?», опубликованному в «Национальном банковском журнале».

Читайте также

Анатомия «оборотня»: полиции нужен осиновый кол Почему закон преступают его стражи

Конечно, если пробуксовка будет продолжаться и в этом году, то, вероятно, власти примут какие-то меры для того, чтобы отчитаться об «успешном» итоге эксперимента. Меры как пряника, так и кнута. Скорее, всего произойдет то, что можно выразить следующими словами: «волки оденутся в овечьи шкуры».

Все, что я рассказал о «банкинге» («православном» и «исламском»), невольно наводит на мысль, что все вышеупомянутые инициативы являются имитацией реформирования банковской системы Российской Федерации. Мне трудно сказать, что это: откровенный обман общественности или самообман инициаторов обоих вариантов «банкинга».

С моей точки зрения, в вопросах реформирования банковской системы нам необходимо исходить из трех ключевых принципов. **Во-первых**, признания необходимости создания действительно суверенной банковской системы. **Во-вторых**, понимания того, что достичь этого можно только на путях радикального реформирования, а никаких-то «косметических» мер типа «исламского банкинга». **В-третьих**, опираться на собственный опыт, благо у нас он богатый. Накапливался в течение более чем тысячи лет нашего существования. Причем опыт как позитивный, так и негативный.

Из разряда позитивного опыта, в первую очередь, следует заимствовать то, что ближе к нам по времени. И это, конечно, реформа денежно-кредитной системы СССР 1930–1932 гг. В результате был реализован принцип государственной монополии банковской деятельности (до этого в стране были коммерческие банки, в капитале которых присутствовал частный капитал; были также кооперативные банки).

Читайте также

Навар от мандарина: 400% одним движением руки Любимый новогодний фрукт втридорога? Какой капитализм — такие и цены
Также была проведена централизация управления банковской деятельностью, все ресурсы краткосрочного кредитования были сосредоточены в Госбанке СССР, функции долгосрочного кредитования были распределены между примерно десятком государственных специализированных банков (каждый из них отвечал за свой сектор: промышленность, энергетику, транспорт, сельское хозяйство, жилищно-коммунальное хозяйство и др.), была в полном объеме введена государственная валютная монополия (с возложением функции ее реализации на Банк для внешней торговли).

Ставки по кредитам не превышали 2–3% в год. Целью деятельности банков было не получение прибыли, а выполнение планов (разрабатывались и утверждались планы по кредитованию, которые увязывались с планами развития народного хозяйства). И т.д.

В результате указанной реформы была создана модель системы, которая безупречно функционировала на протяжении более полувека (до 1987 года, когда началось ее разрушение в результате реформ М. Горбачева).

С ее помощью мы провели индустриализацию 30-х годов, подготовили страну к войне и победили в ней, восстанавливали народное хозяйство, успешно противостояли Западу в холодной войне, создавали атомную и водородную бомбы, осваивали космос, помогали десяткам стран мира в их борьбе с империализмом и т. д. и т. п. Любители новояза назвали бы это «советским банкингом». Но эта модель не умозрительная, а реальная, прошедшая испытания временем.

Финансы и банки

[Россиянам объяснили, почему лучше не делать больших вкладов в банках](#)

[В 2023 году умер 21 миллиардер](#)

[Россияне смогут бесплатно переводить между своими счетами в разных банках до 30 млн рублей](#)

[Сбербанк запустил сервис для внесения наличных без карт](#)

[Все материалы по теме \(158\)](#)